



Як яго перажыць? Вялікі тыдзень, што распачынаецца ў Пальмовую нядзелю, – гэта час, калі мы павінны адкрыцца на Божую любоў і міласэрнасць. Перажыванне мук, смерці і ўваскрасення Езуса – па сутнасці, яскравае ўсведамленне таго, як моцна Усемагутны нас любіць і як моцна пражне, каб мы на Яго любоў адказвалі ўзаемнасцю.

Літургічныя цэлебрацыі Вялікага тыдня маюць сваю глыбокую красамоўнасць і логіку. На жаль, гэта часта застаецца па-за ўвагай, і мы з абавязку засяроджваемся толькі на эмацыйна-набожным удзеле ў набажэнствах без глыбокай уцягнутасці, што вынікае са свядомай веры і разумення літургіі. Таму давайце спынімся і дэталёва разгледзім галоўныя тэмы Вялікага тыдня.

†

Пальмовая нядзеля

Вялікі тыдзень распачынаецца Пальмай нядзеляй. Назва гэтага дня паходзіць ад уведзенага ў XI стагоддзі звычайу асвячэння пальмаў. У літургіі ўзгадваем урачысты ўезд Езуса ў Іерусалім, які папярэднічаў Яго мукам і смерці на крыжы. Пра гэтую падзею

пішуць усё 4 Евангелісты, што пацвярджае яе вялікае значэнне. Натоўпы віталі Хрыста, слалі на дарогу плашчы і кідалі пальмовыя галінкі. Аднак мы не павінны даць сябе падмануць гэтым знешнім праяўленням энтузіязму і гучнаму радаснаму “Гасанна”, бо тыя ж людзі праз некалькі дзён так жа гучна крычалі: “Укрыжуй Яго!”, “Не маем караля, апроч цэзара” (параўн.: Ян 19, 15). Пра тое прыгадвае жудаснае апісанне мукі Пана, якое чытаем у гэты дзень падчас св. Імшы.

Такое кантрастнае суседства праслаўлення і нянавісці павінна пабудзіць да рэфлексіі над зменлівасцю і нявернасцю чалавека, а значыць, кожнага з нас. Так лёгка зло атрымлівае перамогу над добром, так хутка захапленне ператвараецца ў пагарду, так раптоўна нясталая вера паддаецца ўплыву натоўпу.



Вялікі панядзелак, Вялікі аўторак і Вялікая серада

У Вялікі панядзелак успамінаем, як, ідучы ў Іерусалім, Хрыстос загадаў смакоўніцы засохнуць, бо, насуперак чаканням, не знайшоў на ёй пладоў, толькі лісце (параўн.: Мц 21, 18–19; Мк 11, 12–14). Калі ўвайшоў у святыню і ўбачыў там купцоў з таварам і быдлам, выгнаў іх адтуль (параўн.: Мц 21, 12–13; Мк 11, 15–19; Лк 19, 45–48).

У Вялікі аўторак узгадваем, як Пан Езус вёў жорсткую палеміку з габрэйскімі старэйшынамі, якую скончыў шматразовым “гора”, кінутым сваім зацятым ворагам (параўн.: Мц 21, 20 – 23, 39; Мк 11, 27–32. 41; Лк 20, 9 – 21, 1). У сваёй знакамітай эсхаталагічнай прамове Ён гаворыць пра абсалютнае знішчэнне Іерусаліма і пра канец свету, які завершыць гісторыю чалавецтва (параўн.: Мц 24, 1–41; Мк 13, 1–33; Лк 21, 5–34). Прадказвае таксама свой паўторны прыход на зямлю ў хвале (параўн.: Мц 25, 31–46). У прыпавесцях пра хітрага слугу, мудрых і неразумных паннаў і пра таленты Збаўца заклікае чалавека да разважлівасці (параўн.: Мц 24, 42–55. 30; Мк 13, 33–37; Лк 21, 34–36).

Вялікая серада непасрэдным чынам звязана з падзеямі Вялікага чацвярга і Вялікай пятніцы. Сінедрыён падчас сакрэтнай нарады вырашае любой цаной забіць Езуса. Іуда прапануе Вялікай жыдоўскай радзе сваю дапамогу за сярэбранікі, абяцае сачыць за Хрыстом і калі Божы Сын будзе адзін, паведаміць аб гэтым Сінедрыёну (параўн.: Мц 26, 1–16; Мк 14, 1–11; Лк 22, 1–6), каб маглі Яго схіпіць.

Калі гаварыць пра літургію, Вялікі панядзелак, Вялікі аўторак і Вялікая серада нічым не вылучаюцца. Гэтыя дні асабліва прысвечаны сакраманту паяднання. Таму варта скіравацца да канфесіянала, каб ачысціць сваё сэрца. Не трэба адкладваць споведзь на апошнюю хвіліну. Прыступаючы да сакраманту пакаяння ў дні Пасхальнага Трыдуума, губляем шанс на глыбокае перажыванне гэтага выключнага часу. Стоячы ў доўгіх чэргах, цяжка засяродзіцца на літургіі ды ў поўнай меры выкарыстаць ласкі, якія можна атрымаць у гэты асаблівы перыяд.



Вялікі чацвер

Гэта пачатак 3-ох найсвяцейшых дзён касцёльнага года, памятка Апошняй Вячэры і адначасова свята Эўхарыстыі і святароў. На Апошняй Вячэры Хрыстос устанавіў сакрамант свайго Цела і Крыві, а таксама сакрамант святарства. Адразу з Вячэрніка Ён з Апосталамі накіраваўся на Аліўную гару, у Гефсіманію, каб маліцца. У адзіноце адчуваў жудасны страх, які праявіўся ў крывавым поце. Аднак гэта быў страх не столькі перад смерцю, колькі перад людскай грэшнасцю і абыякавасцю. Адразу пасля гэтага, выданы іудам, быў укінуты ў вязніцу.

На ўспамін аб гэтай падзеі літургія Вялікага чацвярга заканчваецца працэсіяй, падчас якой Найсвяцейшы Сакрамант пераносіцца ў т. зв. Цямніцу. Яна пустая і цёмная, што павінна прыгадаць нам аб ночы, падчас якой пакінуты ўсімі Езус чакаў уласнай смерці.

